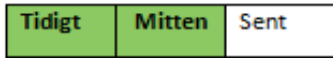

Läkarens roll och ansvar i sjukvårdsorganisationen

Målgrupp för ämnet:	Kurs inom ämnet bör läsas:	Delmål som ämnet bör svara mot:
Alla specialiteter		SOSFS 2008:17 Ledarskapskompetens Kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete SOSFS 2015:xx Hälso- och sjukvårdens organisation, lagar och andra föreskrifter, systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete

Kurser i detta ämne syftar till att beskriva läkarens roll och ansvar i relation till hälso- och sjukvårdens regelverk, politiska och ekonomiska styrning samt organisation.

Det kan vara lämpligt med en webbaserad kurs.

Efter genomförd kurs i ämnet bör ST-läkaren kunna:

- Redogöra för lagar och andra föreskrifter som styr läkarens befogenheter och skyldigheter.
- Redogöra för hälso- och sjukvårdens övergripande organisation och styrning.
- Göra jämförelser mellan olika ersättningsystem inom hälso- och sjukvården avseende hur de påverkar det dagliga hälso- och sjukvårdsarbetet.
- Göra jämförelser mellan olika hälso- och sjukvårdssystem ur ett internationellt perspektiv avseende deras organisation och styrning.
- Analysera den egna arbetsplatsen och dess roll i hälso- och sjukvården, inklusive lednings- och styrsystem.
- Resonera kring medicinska prioriteringar och avvägningar i det dagliga arbetet kopplat till resursutnyttjande.
- Redogöra för hur uppföljning av kvalitet, tillgänglighet och produktion kan användas som styrmedel inom hälso- och sjukvården.
- Analysera det pågående patientsäkerhetsarbetet på den egna arbetsplatsen.
- Översiktligt redogöra för samverkansformerna mellan fackliga organisationer och arbetsgivarorganisationer inom hälso- och sjukvården.

Läkaren som medarbetare och ledare

Målgrupp för ämnet:	Kurs inom ämnet bör läsas:	Delmål som ämnet bör svara mot:			
Alla specialiteter	<table border="1"><tr><td>Tidigt</td><td>Mitten</td><td>Sent</td></tr></table>	Tidigt	Mitten	Sent	SOSFS 2008:17 Ledarskapskompetens Kommunikativ kompetens SOSFS 2015:xx Medarbetarskap, ledarskap, etik, systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete
Tidigt	Mitten	Sent			

Kurser i detta ämne syftar till att ST-läkaren ska förstå sin roll som medarbetare och ledare samt att underlätta för ST-läkaren att axla ledaruppgiften.

Det är lämpligt om ST-läkaren under kursen får möjlighet att reflektera över sitt eget sätt att förhålla sig i olika situationer som kräver aktivt medarbetarskap och ledarskap.

Kurs i ämnet integreras lämpligen med kurs i ämnet Pedagogik.

Efter genomförd kurs i ämnet bör ST-läkaren kunna:

- Analysera den egna rollen som del av ett team med gemensamma och skilda ansvarsområden.
- Tillämpa självkännedom i rollen som medarbetare och ledare i olika grupper.
- Ge och ta emot återkoppling på ett konstruktivt sätt.
- Analysera och hantera olika gruppers dynamik.
- Identifiera och ta tillvara medarbetares kompetens.
- Hantera konflikter mellan individer och mellan grupper.
- Analysera och hantera lokala arbetsplatskulturer.
- Analysera och problematisera ledarskap i olika situationer.
- Reflektera över skillnader mellan chefskap och ledarskap.
- Basera ledarskapet på en analys av verksamhetens förutsättningar.

Pedagogik

Målgrupp för ämnet:	Kurs inom ämnet bör läsas:	Delmål som ämnet bör svara mot:
Alla specialiteter	☐ Tidigt ☐ Mitten ☒ Sent	SOSFS 2008:17 Kommunikativ kompetens, Ledarskapskompetens SOSFS 2015:xx Medarbetarskap, ledarskap, pedagogik

Kurser i ämnet syftar till att utveckla läkarens pedagogiska förmåga, exempelvis vid undervisning, handledning eller information till allmänheten. Den syftar vidare till att ge läkaren redskap för att bidra till det kontinuerliga lärandet på den egna arbetsplatsen.

Kurs i ämnet integreras lämpligen med kurs i ämnet Läkaren som medarbetare och ledare.

Efter genomförd kurs i ämnet bör ST-läkaren kunna:

- Presentera och förklara medicinsk information på ett sätt som är förståeligt för mottagaren, både inom och utom professionen och såväl muntligt som skriftligt.
- Reflektera över specialistläkarens roll som opinionsbildare, massmedias roll som spridare av medicinsk information samt sociala medier som arena för opinionsbildning och spridning av medicinsk information.
- Planera och genomföra undervisning för olika personalkategorier och studenter, inklusive formulera utbildningsmål och följa upp måluppfyllelse.
- Tillämpa metoder för handledning, inklusive återkoppling och bedömning av uppnådd kompetens.
- Redogöra för begreppet lärande organisation samt för skillnaden mellan formell utbildning och lärande i det dagliga arbetet, så kallat informellt lärande.
- Analysera den egna arbetsplatsen utifrån förutsättningar för lärande i det dagliga arbetet.

Medicinsk vetenskap

Målgrupp för ämnet:	Kurs inom ämnet bör läsas:	Delmål som ämnet bör svara mot:
Alla specialiteter	☐ Tidigt ☒ Mitten ☐ Sent	SOSFS 2008:17 Kompetens inom medicinsk vetenskap Kommunikativ kompetens SOSFS 2015:xx Medicinsk vetenskap, pedagogik

Kurser i detta ämne syftar till att stärka ST-läkarens förmåga att inhämta, värdera och tillämpa vetenskaplig kunskap i den kliniska vardagen samt att tillämpa medicinskt vetenskapliga principer och metoder.

Efter genomförd kurs i ämnet bör ST-läkaren kunna:

- Kritiskt granska och värdera information från olika informationskällor, med hjälp av vedertagna tekniker.
- Analysera och problematisera jävsförhållanden vid tolkning av vetenskapliga data.
- Exemplifiera forskningsetiska problem.
- Redogöra för när etiska tillstånd krävs.
- Redogöra för epidemiologiska grundbegrepp.
- Tillämpa adekvata statistiska metoder.
- Redogöra för styrkor och begränsningar hos olika vetenskapliga metoder och forskningsstrategier.
- Bearbeta och analysera vetenskapliga data.
- Presentera forskningsresultat, såväl skriftligt som muntligt och för olika målgrupper.
- Redogöra för skillnaden mellan vetenskap och beprövad erfarenhet.

Palliativ vård i livets slutskede

Målgrupp för ämnet:	Kurs inom ämnet bör läsas:	Delmål som ämnet bör svara mot:			
Alla specialiteter, förutom de bild- och funktionsmedicinska och laboratoriemedicinska specialiteterna, klinisk genetik, klinisk neurofysiologi, nuklearmedicin, socialmedicin och vårdhygien, arbets- och miljömedicin, arbetsmedicin och skolhälsovård (medicinska insatser i elevhälsan). *	<table border="1"><tr><td>Tidigt</td><td>Mitten</td><td>Sent</td></tr></table>	Tidigt	Mitten	Sent	SOSFS 2008:17 Kommunikativ kompetens SOSFS 2015:xx Palliativ vård i livets slutskede, etik
Tidigt	Mitten	Sent			

Kurser i detta ämne syftar till att ST-läkaren ska förstå och kunna tillämpa behandlingsprinciper för palliativ vård i livets slutskede.

Efter genomförd kurs i ämnet bör ST-läkaren kunna:

- Identifiera behov av palliativ vård i livets slutskede.
- Identifiera behov av och genomföra brytpunktssamtal med patienter och närstående.
- Redogöra för betydelsen av ett multiprofessionellt arbetssätt i palliativ medicin.
- Diagnostisera, behandla (farmakologiskt och icke-farmakologiskt) och utvärdera basala och komplexa symtom i livets slutskede.
- Beskriva patofysiologin vid smärta och andra somatiska och psykiska symtom som ångest och sömnsvårigheter.
- Identifiera fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov hos patienten samt beakta dessa behov vid mötet med patienten och patientens närstående.
- Bedöma när en specialist i palliativ medicin bör konsulteras.
- Förklara sorgreaktionens beståndsdelar och identifiera och hantera patologisk sorg hos närstående.
- Identifiera och hantera normal krisreaktion hos patienter och närstående samt identifiera behov av annan kompetens.
- Reflektera kring kommunikation med patienter och närstående om sjukdom, döendet och döden.
- Diskutera etiska aspekter av vård i livets slutskede.

*Enligt förslaget till nya bestämmelser för läkarnas specialiseringstjänstgöring, inklusive målbeskrivningar (som var ute på remiss från slutet av juni till och med september 2014). Detta kan ha ändrats när nya föreskriften träder i kraft.

Försäkringsmedicin

Målgrupp för ämnet:	Kurs inom ämnet bör läsas:	Delmål som ämnet bör svara mot:			
Alla specialiteter, förutom de bild- och funktionsmedicinska och laboratoriemedicinska specialiteterna. De gäller inte heller för klinisk genetik, klinisk neurofysiologi, nuklearmedicin, socialmedicin och vårdhygien. *	<table border="1"><tr><td>Tidigt</td><td>Mitten</td><td>Sent</td></tr></table>	Tidigt	Mitten	Sent	SOSFS 2008:17 - SOSFS 2015:xx Försäkringsmedicin
Tidigt	Mitten	Sent			

Kurser inom ämnet syftar till att ge ST-läkaren kunskaper att hantera försäkringsmedicinska frågor och uppgifter i hälso- och sjukvårdsarbetet.

Det är lämpligt att utgå från konkreta patientfall och praktisk intygsskrivning.

Efter genomförd kurs i ämnet bör ST-läkaren kunna:

- Tillämpa sjukdoms- och skadebegreppen och bedöma samband mellan funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning.
- Analysera försäkringsmedicinska aspekter i vård, behandling och rehabilitering.
- Värdera konsekvenserna av sjukskrivning och förstärka individens resurser för att främja hälsan.
- Tillämpa lagar och andra föreskrifter inom det försäkringsmedicinska området.
- Utforma en ändamålsenlig och realistisk rehabiliteringsplan.
- Tillämpa Socialstyrelsens beslutsstöd vid bedömning av arbetsförmåga.
- Utförligt redogöra för olika aktörers uppdrag, ansvar och resurser i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen och hur de relaterar till varandra, som individen själv, arbetsgivare eller skola, hälso- och sjukvård, företagshälsovård, Försäkringskassan, försäkringsbolag, Arbetsförmedlingen och socialtjänsten.
- Utfärda olika intyg och utlåtanden enligt gällande regelverk.
- Vid försäkringsmedicinska frågeställningar bemöta människor med respekt och som individer oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

*Enligt förslaget till nya bestämmelser för läkarnas specialiseringstjänstgöring, inklusive målbeskrivningar (som var ute på remiss från slutet av juni till och med september 2014). Detta kan ha ändrats när nya föreskriften träder i kraft.

Svåra samtal och sjukdomsförebyggande arbete

Målgrupp för ämnet:	Kurs inom ämnet bör läsas:	Delmål som ämnet bör svara mot:			
Alla specialiteter, förutom de bild- och funktionsmedicinska och laboratoriemedicinska specialiteterna. De gäller inte heller för klinisk genetik, klinisk neurofysiologi, nuklearmedicin, socialmedicin och vårdhygien. *	<table border="1"><tr><td>Tidigt</td><td>Mitten</td><td>Sent</td></tr></table>	Tidigt	Mitten	Sent	SOSFS 2008:17 Kommunikativ kompetens Kunskap om folkhälsoaspekter samt metoder för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete SOSFS 2015:xx Kommunikation med patienter och närstående, sjukdomsförebyggande arbete
Tidigt	Mitten	Sent			

Syftet med kurser inom ämnet är att bidra till och ge redskap för god kommunikation med patienter och närstående. Genom denna kommunikation ska ST-läkaren kunna stärka patientens egna förmåga att främja sin hälsa. ST-läkaren ska få ökad förståelse för och kunna tillämpa olika tekniker i sina möten.

Lämpliga metoder i kursen kan vara medsittning, videoinspelning av samtal samt reflektioner i grupp.

Efter genomförd kurs i ämnet bör ST-läkaren kunna:

- Förhålla sig lyssnande i mötet med patienter, närstående och medarbetare.
- Identifiera signaler på olika former av hälsorisker, kristillstånd samt risk- och konfliktsituationer, till exempel livsstil, våld och övergrepp i nära relationer och substansbruksyndrom.
- Tillämpa tekniker för konsultation och det motiverande samtalet, till exempel vid
 - svåra besked
 - brytpunktsamtal
 - samtal om ohälsosamma levnadsvanor, våld i nära relationer, självmordsrisk och destruktivt beteende
- Anpassa samtalet utifrån olika perspektiv så som barn- och ungdomsperspektiv, närståendeperspektiv och psykosociala perspektiv.
- Använda nätverket runt patienten i konsultationen, till exempel
 - närstående
 - skola eller arbetsgivare
 - kommunal vård och omsorg
- Bedöma behov av ytterligare kompetens i samtalet med patienter och närstående.

*Enligt förslaget till nya bestämmelser för läkarnas specialiseringstjänstgöring, inklusive målbeskrivningar (som var ute på remiss från slutet av juni till och med september 2014). Detta kan ha ändrats när nya föreskriften träder i kraft.

Läkemedel

Målgrupp för ämnet:	Kurs inom ämnet bör läsas:	Delmål som ämnet bör svara mot:			
Alla specialiteter, förutom de bild- och funktionsmedicinska och laboriemedicinska specialiteterna. De gäller inte heller för klinisk genetik, klinisk neurofysiologi, nuklearmedicin, socialmedicin och vårdhygien. *	<table border="1"><tr><td>Tidigt</td><td>Mitten</td><td>Sent</td></tr></table>	Tidigt	Mitten	Sent	SOSFS 2008:17 - SOSFS 2015:xx Läkemedel
Tidigt	Mitten	Sent			

Kurser i detta ämne syftar till att ge ST-läkaren redskap för en individanpassad läkemedelsbehandling. ST-läkaren ska ges redskap att bedöma risker för interaktioner, biverkningar och miljöpåverkan. Syftet är också att stärka ST-läkarens förmåga att samverka kring patientens läkemedelsbehandling samt att ompröva egna och andras beslut avseende patientens läkemedelsbehandling.

Efter genomförd kurs i ämnet bör ST-läkaren kunna:

- Kritiskt granska och värdera information om läkemedel från källor som till exempel.
 - lokala, nationella och internationella läkemedelsre-kommendationer
 - vårdprogram
 - databaser
- Beskriva hälsoekonomiska och etiska aspekter av läkemedelsbehandling för både individen och samhället, till exempel generisk utbyttbarhet, läkemedelsförmånssystemet och prioritering av resurser.
- Utforma en individuellt anpassad läkemedelsbehandling efter:
 - patientens ålder, kön, vikt och genetik
 - patientens organfunktion (till exempel njurfunktion, levermetabolism)
 - eventuell samsjuklighet
 - eventuell graviditet och amning
 - akut situation, till exempel chocktillstånd
- Redogöra för effekter av polyfarmaci samt betydelsen av samverkan med patienter, närstående och andra vårdgivare för att uppnå följsamhet och en fungerande läkemedelsbehandling.
- Bedöma risker för interaktioner, biverkningar och miljöeffekter vid läkemedelsbehandling och alternativa behandlingar samt kommunicera detta på ett förståeligt sätt för patienten.
- Fortlöpande utvärdera effekten av läkemedelsbehandlingen, inklusive motivera egna beslut och ompröva egna och andras beslut.
- Redogöra för bruk av farmaka där risk finns för utveckling av substansbruksyndrom eller andra centralnervösa biverkningar, speciellt hos äldre.
- Bedöma när en klinisk farmakologi eller en farmaceut bör kontaktas.
- Bedöma när biverkningar av läkemedel och alternativa läkemedel ska rapporteras.
- Redogöra för olika metoder och rutiner som syftar till att dokumentera läkemedelsbehandlingar till exempel läkemedelsgenomgångar, läkemedelsberättelser och uppföljningsplaner.

*Enligt förslaget till nya bestämmelser för läkarnas specialiseringstjänstgöring, inklusive målbeskrivningar (som var ute på remiss från slutet av juni till och med september 2014). Detta kan ha ändrats när nya föreskriften träder i kraft.